

RENEE HIRSCHON

**Κληρονόμοι της
Μικρασιατικής Καταστροφής
Η κοινωνική ζωή των
Μικρασιατών προσφύγων
στον Πειραιά**

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΗΣ, ΣΕΛ. 484, € 23

Η μετάφραση του βιβλίου της Ρενέ Χίρσον, 16 χρόνια μετά την πρώτη έκδοσή του στα αγγλικά, προσθέτει, με κάποια καθυστέρηση, μια σημαντική εθνογραφική μελέτη στη μικρή σχετική ελληνόγλωσση βιβλιογραφία.

Αντικείμενο του βιβλίου και της επίτοπας έρευνας της συγγραφέα, στις αρχές της δεκαετίας του 1970, αποτέλεσε η κοινωνική ζωή των Μικρασιατών προσφύγων στον Πειραιά, και ιδιαίτερα μιας μικρής κοινότητας στη συνοικία Γερμανικά της Κοκκινιάς. Η Χίρσον αναλύει μια σειρά από εκφάνσεις της ιδιωτικής και δημόσιας ζωής των προσφύγων: την οργάνωση του σπιτιού, τον οικογενειακό κύκλο, την επαγγελματική ζωή, τη θρησκευτικότητα, το γάμο, την αντιμετώπιση του θανάτου εντός του συγκεκριμένου οικιστικού χώρου, στο πλαίσιο της γενοκτονίας.

Μελετώντας την ταυτότητα της μικρής αυτής κοινότητας, η οποία μισό αιώνα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή εξακολουθούσε να διαφοροποιείται αισθητά από τους άλλους κατοίκους της περιοχής, η συγγραφέας εξετάζει το ρόλο που διαδραμάτισε το οθωμανικό παρελθόν και η προσφυγική εμπειρία στο νέο περιβάλλον, τους μηχανισμούς συγκρότησης της συλλογικής τους μνήμης και ταυτότητας.

Η πρωτοποριακή μελέτη της Ρενέ Χίρσον διατηρεί αμείωτη την ερευνητική της αξία, παρ' ότι η κοινότητα ανθρώπων την οποία περιγράφει, ο οικιστικός χώρος, οι επαγγελματικές προοπτικές και οι ζωές των μελών της μεταβλήθηκαν ραγδαία τις τελευταίες δεκαετίες. Ταυτόχρονα, καθώς η Ελλάδα μετατράπηκε πρόσφατα ξανά σε χώρα υποδοχής μεταναστών, σε διαφορετικό βέβαια πλαίσιο, σε έναν κόσμο όπου οι άνθρωποι ξεριζώνονται από τις εστίες τους όλο και περισσότερο, το βιβλίο μάς βοηθάει να κατανοήσουμε και να σκεφτούμε το σύνθετο αυτό φαινόμενο.